

СОФИЙСКИТЕ ТЕРМИ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА МЕТОД НА РАБОТА

ЕКИП

Ръководители:

1. Мая Шопова - архитект
2. Слава Савова - архитект

Експерти:

3. Стилиян Гребеничарски - икономист
4. д-р Иво Страхилов - културолог
5. Екип: Маике Исаак и Гейлийн Дейвис - социолози
6. Мария Каразлатева - архитект, недвижимо културно наследство
7. Миряна Апостолова - минералог
8. д-р Теодор Петров - инженер, ВиК
9. д-р Мирослав Кръстанов - хидрогеолог
10. Калин Кионов - ОВК

1.0 КОНТЕКСТ

Разработването на концепция за развитие на Централната минерална баня предоставя възможност за плодотворна интердисциплинарна работа. Историята, мястото и функцията на сградата на Централната баня определят множество пресечни точки между различните дисциплини. От една страна боравим с физическите параметри на сградата и непосредствено заобикалящата я градска среда,

а от друга разглеждаме нематериалното културно наследство, възникнало около минералния извор, в подхода си към културния и социалния контекст на непрекъснато променящия се град. Изворът е едновременно отправна и пресечна точка между дисциплините. Той е и възможност да стартираме дискусия за бъдещето на водните ресурси в местен и глобален план, както и да дадем добър пример за приложението на иновативни решения.

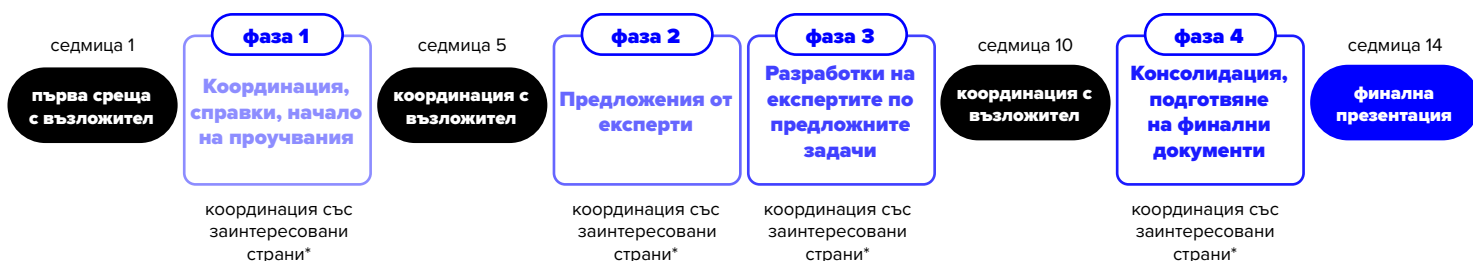
1.1 ОБСЕГ НА РАБОТА

	минерални води	архитектурно наследство	градска среда
архитектура/ недвижимо културно наследство	пространства позволяващи оползотворяване на минералната вода от извор "София-Център"	интервенции съобразени със статута на сградата	сградата като медиатор между предложената функция и града
икономика	стратегия за достъп на гражданите и гостите на града; устойчива бизнес модел	привлекателна туристическа дестинация; функции съобразени със статута на сградата	брандиране на "Софийските терми"; нематериална добавена стойност
културология	съвременната култура на водоналиване, къпане, лечение	съжителство между музей и термален комплекс	Процеси на променящия се квартал и град; джентрификация
социология	социални групи и право на достъп	съжителство между музей и термален комплекс	функции в контекста на квартала и града; достъп за всички граждани
минералогия	иновация; геотермална енергия	иновативни технологии и опазване на облика на сградата	минералните води и обектите в непосредствена близост
ВиК	съоръжения и методи за реализация	иновативни технологии и опазване на облика на сградата	публични пространства и водни интервенции
хидро-геология	съоръжения и методи за реализация; устойчива експлоатация	експлоатация и нормативна уредба; синхронизиране на дадености и	
климатизация		успешно съжителство между с музейната част	

2.0 ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Минерални води	Архитектура/ градоустройство/ недвижимо културно наследство	Бизнес план/бизнес модел	Културен и социален контекст
<ul style="list-style-type: none"> Опазване на природното наследство Осигуряване на достъп до минералните води Воден кръговрат Оползотворяване на топлинната енергия 	<ul style="list-style-type: none"> Съхраняване и експониране на недвижимото културно наследство. Предложение за нови функции Нови градски пространства Брандиране - всички пътища водят до "Софийските терми" Продуктивна връзка с Регионалния исторически музей 	<ul style="list-style-type: none"> План за финансиране План за управление Заинтересовани страни Достъпност Нематериална добавена стойност 	<ul style="list-style-type: none"> Опазване на нематериалното културно наследство Връзка със съществуващи общности Дискусията за водните ресурси в глобален и локален контекст Културни дейности

3.0 СЪПЪРНИ ЗА РАБОТА

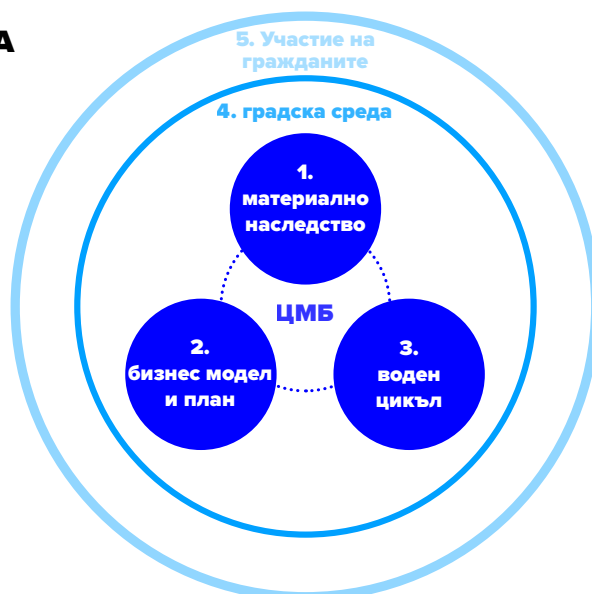

*седмични срещи с работни групи и ръководители

3.1 ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРОУЧВАНИЯТА

Идентифицираме 5 основни взаимосвързани сфери на работа. Около тях ще се организират работните групи, сформирани в рамките на екипа. Всяка една от сферите на проучване е свързана с няколко дисциплини, поради което всеки експерт участва в повече от една група. Обективната цел е създаването на 5 документа, които да бъдат в основата на последващо архитектурно задание.

Осигуряване на мултидисциплинарни проучвания за състоянието и за съответните КРД с експозиционен ефект на архитектурата и художествения синтез в интериора, екстериора на ЦМБ и околната ѝ среда;

3.2 СФЕРИ НА РАБОТА

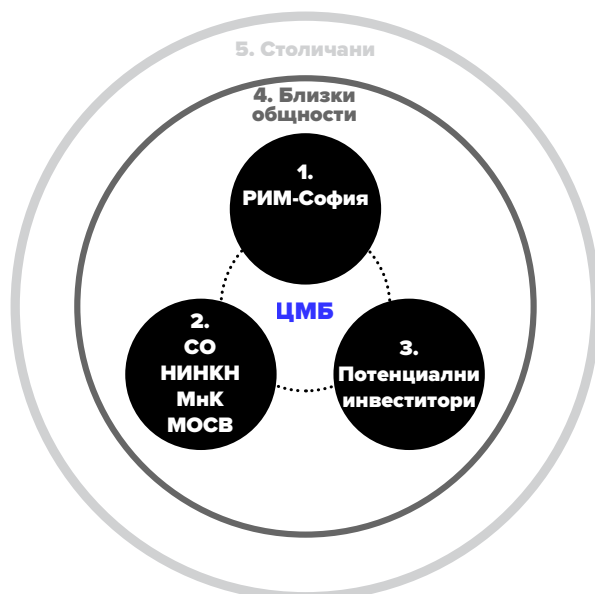
3.3 ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

<ul style="list-style-type: none"> • Оригинален интериор и съвременни водолечебни технологии • Възстановяване на оригинални съоръжения специално проектирани за Централната баня - работа с архивна документация и запазени артефакти • Жив музей: функционално съжителство на музей и термален център • Предложени интервенции и координация с НИНКН 	<ul style="list-style-type: none"> • Анализ на пречките за концесия от 2006г до 2017г. с конкретни проучвания и формулиране на предложения за тяхното преодоляване • Добър баланс между успешен бизнес модел и инклузивни политики в предлагането на лечебни и рекреационни услуги както и в енергийното оползотворяване на термалния ресурс 	<ul style="list-style-type: none"> • Технически възможно съжителство на музей и термален център, контрол на влажността • Достъп до лечебните свойства на водата (до 2 часа след наливане) • Пълен кръговрат на минералната вода: инсталации за отоплително ползване на ресурса и за рециклирана вода 	<ul style="list-style-type: none"> • Нови публични пространства, ефективна улична мрежа • Видимост - стратегия за градска навигация • Оползотворяване на водния ресурс в условията на развита градска среда и съществуващи археологически слоеве • Разкриване на всички фасади на сградата чрез пешеходен достъп. Преодоляване на зависимостта от парко-места. Стратегия за релокацията им 	<ul style="list-style-type: none"> • Развитие и джентрификация • Отчитане на консервативни нагласи към банята като място за хигиенни нужди • рамкиране на термите като място за рекреация, възстановяване и общуване • запознаване на обществото с с модерните технологии за едновременно оползотворяване на водния ресурс за балнеологични, и за климатизиращи сградата цели • ретроспекция към античността
---	--	---	--	---

4.0 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Разположението на Централната минерална баня определя много и различни заинтересовани страни. Те могат да се разделят условно в 5 групи:

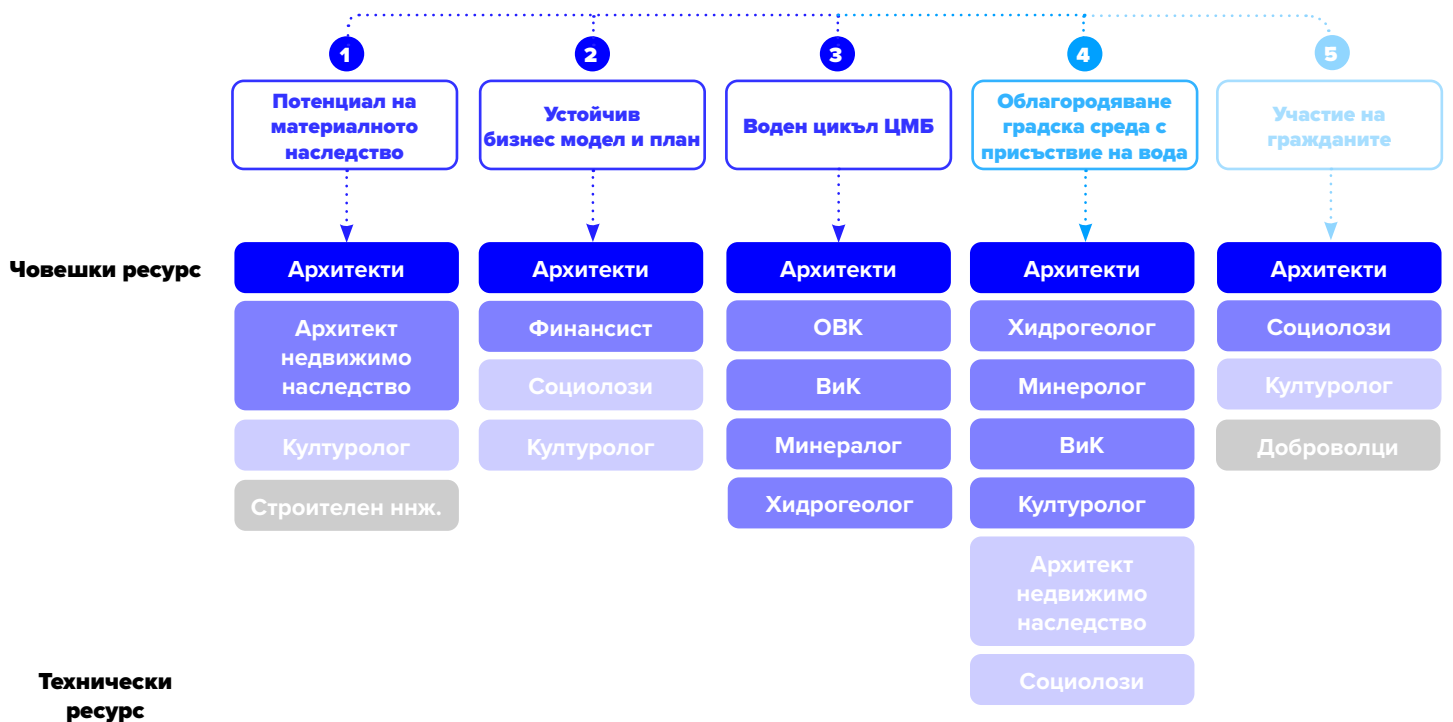
- институции
- представители на бизнеси
- съседи - сгради в непосредствена близост
- близки общности
- градът

5.0 МЕТОДОЛОГИЯ

6.0 ЧОВЕШКИ И ТЕХН. РЕСУРС

Хардуер

- Компютри
- Принтери

Софтуер

- Microsoft Word, Excel
- AutoCAD

• Adobe CC

- Rhinoceros
- VRay
- Изчислителни програми за техническо оборудване

Достъп до документи

- Архиви на ЦМБ
- Социални мрежи
- Instagram
- Facebook
- Радио

7.0 ЗАДАЧИ И ОТГОВОРНОСТИ

архитектура	<ul style="list-style-type: none"> • Координация на всички работни групи • Разработване на концепцията в по-голяма детайл • Идентифициране на потенциала на материалното наследство • Консултация с нормите на ЮНЕСКО • Комуникация с възложител и заинтересовани страни • Ориентири на управлението за процеса на реализиране на потенциала посредством Програмите на 	<p>Плана за опазване и управление.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предложение за интегрирани консервационно реставрационни интервенции с ефект на експониране in situ • Оценка на въздействието на предвижданите режими за защита и опазване материалното наследство на ЦМБ/СТ • Финално оформяне на документи за възложителя
недвижимо културно наследство	<ul style="list-style-type: none"> • Консултиране с нормите на Юнеско • Нормативна уредба • Проучване на архиви, справка и проучване и документация на оригинални интериори и архитектурни елементи в и около ЦМБ 	
финансист	<ul style="list-style-type: none"> • Прогнозни парични потоци (приходи и разходи) • Анкетно проучване с ръководители и собственици на места за настаняване в София • Индикативен бюджет за инвестиция • Оценка на икономическата ефективност на бизнес плана 	
културология	<ul style="list-style-type: none"> • Теренни проучвания; контакти със заинтересованите общности • Картографиране на съществуващите общности, представи и противоречия около ЦМБ 	
социология	<ul style="list-style-type: none"> • Материали за публикуване в социалните мрежи • Планиране на съдържание на културната програма в Софийските терми • Анализ на обратна връзка от социални медии? 	
минерология	<ul style="list-style-type: none"> • План за координация на различната експлоатация • Установяване на изгодно техническо изпълнение • Изготвяне на предварителна кономическа оценка • Изготвяне концепция за техническо изпълнение, план за второстепенното ползване и рециклиране на ресурса 	
ВиК	<ul style="list-style-type: none"> • Необходима инфраструктура, съобразена с планово и функционално разпределение на ЦМБ; • Схеми за затваряне на водния цикъл в ЦМБ и публични площи • Основни параметри и препоръчителни стъпки за реализация 	
хидро-геология	<ul style="list-style-type: none"> • План за необходими стъпки по възстановяване на капацитета на съоръженията • Специфични стъпки за поддръжка на ВиК инсталацията в сградата свързана с минералното съдържание на водата • Предложение за методи за устойчиво оползотворяване на минералните води. 	
ОВК	<ul style="list-style-type: none"> • Спецификации за инсталация и строителни материали за регулацията на влажност в Софийските терми и РИМ-София • Доклад на разходи 	

7.1 ГРАФИК

седмица 1
20.07-26.07

седмица 2
27.07-02.08

седмица 3
03.08-09.08

седмица 4
10.08-16.08

седмица 5
17.08-23.08

седмица 6
24.08-30.08

седмица 7
31.08-06.09

Координация, справки, начало на проучвания

Предложения от експерти

<p>Група 1: Потенциал на материалното наследство</p> <p>архитекти</p>		<ul style="list-style-type: none"> Сформиране на интердисциплинарен екип за проучване, документиране на състоянието и определяне на необходимите консервационно-реставрационни дейности (КРД); Проучване на сградата до момента; Проучване в детайл на параметрите на предложената програма; Проучване на други подобни проекти (Овча Купел, Баня) Синхронизиране с нормативна уредба: "Недвижимо културно наследство" 		<ul style="list-style-type: none"> Координация с НИНКН за възможни интервенции в ЦМБ: фасадите на вътршни дворове, и функции Подготовка на програма за възстановяването на интериора
<p>Група 2: Устойчив бизнес модел и план</p> <p>финансист</p>	<p>Среща-координация на целия екип</p>	<ul style="list-style-type: none"> Събиране и обработка на всички необходими данни за изготвяне и оценка на бизнес плана; Таблицы с прогнозните парични потоци (приходи и разходи) по различните дейности; Проучване на успешни проекти със сходна програма (бизнес модели, управление) Дефиниране на ключови заинтересовани страни, свързани с финансовата устойчивост на проекта 		<ul style="list-style-type: none"> Проучване възстановителните работи, разходите за оборудване; допълнителни източници на приходи; заинтересованите страни в социалния контекст, София Анкетно проучване с ръководители и собственици на места за настаняване в София
<p>Група 3: Воден цикъл ЦМБ</p> <p>Вик ОВК минеролог</p>	<p>Синхронизиране на предложения график с всички експерти</p> <p>Прецизиране на цели и задачи за седмица 2, 3 и 4</p> <p>Координация с представители на Столична община</p>	<ul style="list-style-type: none"> Прецизиране на планово разпределение, брой ползватели на вода в сградата Първа чернова на необходима ВиК инфраструктура, съобразена с първоначалното планово и функционално разпределение; Проучване на ефективни методи за пре-употреба на водния ресурс Проучване на успешни проекти на съжителство на контрастни климати; Първа чернова на различни видове възможни решения Установяване на балнеологичния потенциал; Проучване на досегашни геотермални системи в РИМ-София, установяване на алтернативите за техническо изпълнение Изготвяне на предварителна икономическа оценка Изготвяне концепция за експлоатация 	<p>Среща-координация на целия екип</p> <p>Среща с представители на Столична община</p> <p>Първи обмен с представители на заинтересовани страни</p>	<ul style="list-style-type: none"> Изготвяне на предварителна икономическа оценка Координация с РИМ-София за общи инсталации Схеми на кръговия цикъл на вода в ЦМБ Изготвяне на препоръчителни действия за възстановяване на ВиК инфраструктурата в сградата. Чернова - предложение и спецификации за инсталация и строителни материали за контрол на климата Установяване на геотермалния потенциал Установяване на алтернативите за техническо изпълнение както и комбинация с други възобновяеми ресурси (фотоволтаика, соларна термия...)
<p>Група 4: Облагородяване градска среда с присъствие на вода</p> <p>Вик хидрогеолог минеролог културолог</p>	<p>Идентифициране на допълнителна документация необходима за информиран работен процес</p> <p>Първи стъпки към обмен със заинтересованите страни</p>	<ul style="list-style-type: none"> Прецизиране на функции използвайки воден ресурс в градските площи около ЦМБ Нормативна уредба; Възможни предизвикателства и предложения за преодоляването им. Чернова план за необходими стъпки по възстановяване на капацитета на съоръженията Изготвяне на план за подготовка на примерна геотермална мрежа; Първи контакт с засегнатите/заинтересованите общности; Първоначално картографиране на съществуващите общности, представи и противоречия около ЦМБ Анализ на наличната информация за съоръженията Оценка на достоверността на наличната информация 	<p>Онлайн платформа стартира</p> <p>Прецириране на задачите и целите за седмици 6, 7, 8 и 9</p> <p>Структура на презентация</p>	<ul style="list-style-type: none"> Развитие на стратегията за публични пространства Проучване на възможности за водни съоръжения на публичните пространства според предложените функции Предложение за методи на устойчиво оползотворяване на минералните води Справка, достъп до допълнителни сгради с топлинна енергия Геофизични измервания- електро-магнитно профилиране Проучване на терен; Анализ на нематериалното културно наследство, възникнало около минералния извор и начини за опазването му
<p>Група 5: Участие на гражданите</p> <p>социолози</p>		<ul style="list-style-type: none"> Подготовка на канали за популяризиране: социални мрежи, сайт, радио предаване Подготовка на материали за публикуване 		<ul style="list-style-type: none"> Публикуване на информация за прогреса на концепцията, минералните води в България и в глобален контекст

КОНКУРС ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕВЕРНОТО И ИЗТОЧНО КРИЛО НА ЦЕНТРАЛНА МИНЕРАЛНА БАНЯ
седмица 8
07.09-13.09

седмица 9
14.09-20.09

седмица 10
21.09-27.09

седмица 11
28.09-04.10

седмица 12
05.10-11.10

седмица 13
12.10-18.10

седмица 14
19.10-20.10

Разработки на експертите по предложените задачи
Консолидация, подготвяне финални документи

Група 1:
Потенциал на материалното наследство

архитекти

- Чернова - схеми за допустими намеси, материали, документация на детайли и елементи за консервация;
- Координация с НИИКН, Министерство на културата;
- Координация на подготвените документи с нормите на Юнеско
- Препоръки за изготвяне на ПОУ на „Софийските Терми“, преди провеждане на тръжни процедури

Група 2:
Устойчив бизнес модел и план

финансист

- Консултация със социолози и културолог за бизнес плана и ефекта му в локалния социален контекст;
- Комуникация със заинтересовани страни - подготвяне на план за партньорство;
- Завършване на обобщените таблици за приходите и разходите и индикативен бюджет за инвестицията

Група 3:
Воден цикъл ЦМБ

Вик ОВК минеролог

- Чернова - схеми за затваряне на водния цикъл
- Финални скици и доклад на разходи за климатични инсталации
- План за координация на различната експлоатация
- Установяване на изгодна техническо изпълнение
- Изготвяне икономическа оценка
- Изготвяне концепция техническо изпълнение

Група 4:
Облагородяване градска среда с присъствие на вода

Вик хидрогеолог минеролог културолог

- Чернова - планове за обновяване на публичните пространства
- Чернова - водни инсталации на публичните пространства. Основни параметри и препоръчителни стъпки за реализация.
- Чернова - специфични стъпки за поддръжка на Вик инсталацията в сградата свързана с минералното съдържание на водата
- Чернова - предложение за план за действие, основни параметри и препоръчителни стъпки за реализация
- Чернова - стратегия за изграждане на ползотворна връзка между непосредствената общност и дейностите на Софийските терми

Група 5:
Участие на гражданите

социолози

- Чернова - стратегия за програма в образователната част на Термите
- Публикации по канали за популяризиране

Среща-координация на целия екип

•
Среща с представители на Столична община

•
Обмен с представители на заинтересовани страни

•
Прецириране на задачите за седмици 11, 12 и 13

•
Първа чернова на структура на финалния презентация

- Координация и подготвяне на финален документа със синтезирани схеми за потенциални намеси и ограничения според НИИКН и Министерството на културата.

Документ: **“Препоръки за конкурс, потенциал за развитие и предпазване на недвижимото културно наследство на ЦМБ като термален център”**

- Консолидиране на направените проучвания;
- Координиране на разходи от други екипи;
- Прецизиране на парични потоци

Подготвяне на Документ: **“Бизнес план и модел за Софийски терми”**

- Координация и подготвяне на финален документ с синтезирани схеми от експертите и прелиминарни изчисления на разходи

Документ: **“Оползотворяване на водния ресурс: термална вода, геотермия, опазване на околната среда, климатизация на климата”**

- Пробовземане от съоръженията за оценка на актуалното състояние на химичния състав (да се заплати от Столична община) и да се прецени дали има смесване на води

- Координация с културолог и социолози, включване на обществени мнения и заинтересовани страни;
- Подготвяне на финален документ със синтезирани схеми от експертите: Вик, хидрогеология, минерология

Документ: **“План за обновяване на публичните пространства около ЦМБ с активно присъствие и пълен цикъл на термалната вода”**

- Консолидиране на обществени мнения в писмен документ с диаграми и схеми

Документ: **“ЦМБ като термален център: общности и нагласи”**

Среща-координация на целия екип

Консолидиране на писмени и графични документи за финалната презентация на “Софийските Терми”

Предаване на отделните документи от 5те екипа

ФИНАЛНА ПРЕЗЕНТАЦИЯ

8.0 КОМУНИКАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ

